

ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ โครงการ

ครูพิระพล งามขุนทด

ครูต้นแบบ ปี 2542

วิชา สังคมศึกษา

ระดับ มัธยมศึกษา

สำนักนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)

สำนักนายกรัฐมนตรื

371.102 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ส 691 ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ

การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ ๖ โครงงาน

โดย ครูพีระพล งามขุนทด, กรุงเทพฯ : 2545.

56 หน้า

ISBN 974-241-388-6

1. ปฏิรูปการเรียนรู้ 2. พีระพล งามขุนทด 3. ชื่อเรื่อง

**ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ**

การสอนแบบ ๖ โครงงาน

โดย ครูพีระพล งามขุนทด

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 44/2545

พิมพ์ครั้งที่ 1 มีนาคม 2545

จำนวน 3.000 เล่ม

จัดพิมพ์เผยแพร่ สำนักงานนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)

โทรศัพท์ 0-2668-7123

เว็บไซต์ <http://www.onec.go.th>

สำนักพิมพ์ บริษัท แคนดิดมีเดีย จำกัด

50/805-806 ถ.แจ้งวัฒนะ ปากเกร็ด นนทบุรี

โทร.0-2503-3759,0-2984-1110

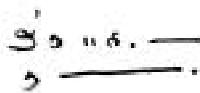
.....การศึกษาที่ดีด้านวิชาการ เป็นทั้งรากฐานและปัจจัย
สำหรับการสร้างสรรค์ แต่การที่จะนำเอาวิชาการมาสร้างสรรค์ให้
สำเร็จได้นั้น จำเป็นที่สุด ที่จะต้องอาศัยการศึกษาที่ดีด้านอื่นๆ
เข้าประกอบอุดหนุนด้วยการศึกษาด้านอื่นๆ นั้น หมายถึงการ
ศึกษาอบรมทุกๆ อย่าง ทั้งทางความคิด จิตใจและความประพฤติ
ปฏิบัติ อันเป็นตัวสำคัญในการฝึกฝนขัดเกลาให้บุคคลมีความ
คิดความฉลาด หนักแน่นในเหตุผลและความสุจริต ละเอียด
รอบคอบ รู้จักรับผิดชอบ รู้จักตัดสินใจตามทางที่ถูกต้องเป็น
ธรรม.....

พระบรมราชาโชวาท ของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
11 กรกฎาคม 2522

คำนำ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ครูต้นแบบได้ทำการศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของตน รวมทั้งพัฒนาครูเครือข่าย เพื่อเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนอย่างไม่หยุดนิ่ง เพื่อให้เพื่อนครูทั้งหลายสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ เอกสารร่วมปฏิบัติการเรียนรู้กับ ครูต้นแบบฯ นี้ เป็นเอกสารที่ครูต้นแบบ ปี 2541 และปี 2542 ได้ส่งผลการปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของตนที่กลั่นกรองจากประสบการณ์จริงในการจัดการเรียนการสอนออกมาเป็นแนวทาง และวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เห็นความสำคัญ และมีความภูมิใจที่ได้เสนอผลงานการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของครูต้นแบบ เพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่างแก่ครูในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเก่ง ดี และเรียนรู้ อย่างมีความสุข เพื่อยังประโยชน์ให้เกิดแก่ผู้เรียนสำคัญที่สุด และนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้และการปฏิรูปการศึกษาของชาติสืบไป

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

คำนำ	
สารบัญ	
กว่าจะเป็นครูต้นแบบ	1
การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5
การสอนแบบ : โครงการ	5
การสอนสังคัมศึกษาด้วยโครงการ	6
การสอนโดยฝึกนักเรียนทำโครงการ	7
แผนการสอน	12
(ตัวอย่าง) ตารางวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา	15
(ตัวอย่าง) ตารางวัตถุประสงค์ เนื้อหาที่เชื่อมโยงสู่ท้องถิ่น	16
(ตัวอย่าง) แผนการสอนรายจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 2	19
(ตัวอย่าง) ใบงาน	23
(ตัวอย่าง) แบบสำรวจอาชีพผู้ปกครอง	32
(ตัวอย่าง) แบบสังเกต	33
(ตัวอย่าง) รายการประเมินคุณลักษณะ	34
(ตัวอย่าง) บันทึกการประเมินผล	35
การจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	36
ภารกิจครูต้นแบบ เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้	38
จากครูต้นแบบขยายสู่เพื่อนครูเครือข่ายอย่างไม่หยุดยั้ง	40
แนะนำครูต้นแบบ ปี 2542	47
คณะผู้ดำเนินการ	48

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ

โครงการ

ครูไพระพล งามขุนทด
ครูต้นแบบ ปี 2542
วิชา สังคมศึกษา
ระดับ มัธยมศึกษา

กว่าจะเป็นครูต้นแบบ

ครูพี่ระพล งามขุนทด ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนมัธยมด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เกิดเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2499 ปฏิบัติการสอนรายวิชาสังคมศึกษา และวิชาท้องถิ่นของเรา 3 (ส 073)

ในด้านการศึกษา ได้เรียนชั้นประถมศึกษา จากโรงเรียนหลายแห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านหาญ โรงเรียนพงษ์ศิริวิทยา โรงเรียนนฤมิตรวิทยา เรียนชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียน ราชสีมาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และระดับอุดมศึกษา จากสถาบันราชภัฏนครราชสีมา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวุฒิการศึกษาสูงสุดคือ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการสอนสังคมศึกษา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เริ่มรับราชการที่โรงเรียนมัธยมด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ตั้งแต่ปี 2522 จนถึงปัจจุบัน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ปีการศึกษา 2524 ได้เริ่มสอนในรายวิชาสังคมศึกษาในระดับชั้น ม.3 (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2521 5 คาบ/สัปดาห์) 4 ห้องเรียน จำนวน 20 คาบ/สัปดาห์ มีโอกาสได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทุกวัน วันละ 1 คาบเรียนต่อห้อง จึงทำให้สามารถติดตามให้

นักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ และบูรณาการเรื่องราวหรือเนื้อหาวิชาต่างๆ ได้เด่นชัดขึ้น

ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาสังคมศึกษา โลกของเรา (ส 305) ได้มอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ติดต่อกับฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานทูตต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร เพื่อขอเอกสารแนะนำประเทศเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ ด้วยความคิดที่ว่า เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับเอกสาร นักเรียนจะมีความยินดีมีความสุข ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนพร้อมกับจัดป้ายนิเทศ ประกอบแผนที่แสดงลักษณะต่างๆ ออกเป็นแต่ละกลุ่มประเทศในโลก ตั้งแต่ประเทศที่พัฒนาแล้ว กำลังพัฒนาและคอมมิวนิสต์

ส่วนรายวิชาสังคมศึกษา ส 306 ที่เริ่มจากการรวบรวมชุมนุมต่างๆ ของพระเจ้ากรุงธนบุรี ไปจนถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทย พ.ศ. 2475 การจัดประสบการณ์รีวิวประกอบเพลงของตัวแทนนักเรียน จากกลุ่มและต่างห้องเรียนมาร่วมแสดงในเพลง เจ้าตากำ ของคาราบาว ภายหลังจากการแสดงของนักเรียนที่เป็นผู้ชม และผู้แสดงสามารถร่วมกันสรุปถึงผลของการขาดความสามัคคีผลของความอ่อนแอ และความเข้มแข็งของผู้นำ ในสถานการณ์กรุงศรีอยุธยาแตก และความหมายของคำว่า ชาติ

เมื่อเริ่มกิจกรรมกลุ่มใหม่ๆ นักเรียนค่อนข้างอายที่จะออกมานำเสนอ แต่การให้ความสำคัญของตัวแทนแต่ละระดับในกลุ่ม ตั้งแต่ประธาน รองประธาน กรรมการ และแม้กระทั่งเลขานุการ นักเรียนก็มีความเคยชิน มีความสุข มีความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

เมื่อปีการศึกษา 2533-2535 ได้ศึกษาต่อในสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เข้าใจของคำว่า ครูผู้สอนควรจะเป็นผู้นำให้วิชา หรือให้วิธีการว่า

เพื่อมุ่งกระจ่างในหลักสูตรที่นักเรียนสนใจและพึงประสงค์ การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ที่มีธรรมชาติวิชาเสริมสร้างคุณภาพชีวิต สามารถบูรณาการสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเราเข้ามาเป็นกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน และกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดเวลา ทักษะกระบวนการ โดยนักเรียนช่วยกันคิด และปฏิบัติเป็นลักษณะนิสัย

รางวัลเกียรติยศที่ได้รับ ดังนี้

1. โล่รางวัลครูปฏิบัติการสอนดีเด่น ามูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ ปี 2540
2. เกียรติบัตรรางวัล ครูดีเด่นผู้ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ภาษาไทย กรมวิชาการ ปี 2541
3. ได้รับทุนอุดหนุน จากมูลนิธิญี่ปุ่น กรุงเทพฯ
4. เกียรติบัตรรางวัลยอดเยี่ยม ครูสาธิตการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ วิชาสังคมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ปี 2541
5. เกียรติบัตรรางวัลยอดเยี่ยม ครูสังคมศึกษาดีเด่น จังหวัดนครราชสีมา ปี 2541
6. เข็มเชิดชูเกียรติครูสังคมศึกษาดีเด่น มูลนิธิสมาน-คุณหญิงเบญจา แสงมลิ ปี 2542
7. เกียรติบัตรและเข็มเชิดชูเกียรติครูต้นแบบ ปี 2542 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ : โครงงาน

เมื่อเริ่มสอนวิชาท้องถิ่นของเรา 3 (ส 073) ปีการศึกษา 2535-2539 ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มสร้างแบบสอบถาม ออกสำรวจปัญหาใน 18 ตำบลของอำเภอด่านขุนทด ด้วยคำอธิบายรายวิชาเน้นถึงนักเรียนให้เข้าใจสภาพปัญหาของท้องถิ่น และช่วยกันแก้ปัญหาตามวุฒิภาวะ และสภาพแวดล้อมของตัวนักเรียนเอง และภายหลังจากนักเรียนสำรวจสภาพปัญหา ก็นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ แล้วสรุปปัญหาของแต่ละประเด็น ตามหัวข้อของคำถามในแต่ละด้าน จากนั้นก็เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมโครงการศึกษาอาชีพท้องถิ่นของแต่ละหมู่บ้านอีกด้วย เช่น การทำลอดช่องไทยบ้านหาญ การทำขนมจีนบ้านโคกรักษ์ การทอผ้าไหมบ้านเก่า และการปั้นหม้อดินบ้านพระหม้อ

เมื่อถึงปลายภาคเรียนให้นักเรียนร่วมกันจัดนิทรรศการงานทัศนศิลป์เมืองด่าน 39ำ โดยจัดขึ้นในวันเสาร์ ในงานนี้ เป็นที่น่าชื่นชมจากผู้บริหาร คณะครูอาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้ที่มาร่วมกิจกรรม และควรได้มีการรายงานการจัดกิจกรรม ต่อผู้บริหารโรงเรียนเมื่อปิดภาคเรียนด้วย

การหาความรู้โดยการปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นวิธีการหนึ่งที่ดียิ่ง จึงได้นำรายงานกิจกรรม ไปขอคำปรึกษาอาจารย์ท่านที่เคยสอน ได้รับข้อเสนอแนะว่าน่าจะเป็น ำโครงการวิทยาศาสตร์

โดยทำในลักษณะโครงการเชิงสำรวจ อาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่น และ นำอาชีพท้องถิ่นมาเป็นสื่อ เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้อง เรียน ใช้ใบงานของครูและเก็บเนื้องานตามขั้นตอนของโครงการฯ เพราะต้องใช้เวลาออกเหนือจากในคาบเรียน และควรจะใช้ชื่อว่า **โครงการศึกษาวิชาชีพท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต**

นักเรียนแต่ละกลุ่ม จะสามารถเลือกอาชีพในท้องถิ่นของผู้ปกครองได้ เป็นงานที่จะศึกษาเป็นเรื่องๆ ประกอบโครงการ เช่น เรื่องการทำลอดช่องไทยบ้านหาญ การทอเสื่อบ้านเก่า การปั้นหม้อบ้านพระหม้อ การทำขนมจีนบ้านโคกรักษ์ การทอเสื่อบ้านเก่า การปลูกดาวเรืองบ้านกุดโดก การปั้นหม้อบ้านพระหม้อ การปั้นโอ่งบ้านกุดม่วง เป็นต้น และเรียกการสอนนี้ว่า **การสอนสังคมศึกษาด้วยโครงงาน**

การสอนสังคมศึกษาด้วยโครงงาน

วัตถุประสงค์

การจัดทำโครงงานให้เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเชิดชูอาชีพพื้นบ้านที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ได้รับความรู้ถึงประโยชน์ของความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเคารพผู้อาวุโส การประหยัด และอดออม ทั้งยังช่วยสืบสานด้วยกิจกรรมของภูมิปัญญาท้องถิ่น และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของบรรพบุรุษสู่เยาวชนรุ่นหลัง สร้างความสามัคคี รู้จักการทำงานร่วมกัน และการใช้วิถีทางประชาธิปไตยในการแก้ปัญหาของหมู่คณะ ส่งผลถึงแนวทางการแก้ปัญหาในท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาทางสังคมต่างๆ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการเบียดเบียนทางเพศ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาการย้ายถิ่นเพื่อหางานทำอีกด้วย

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหาในท้องถิ่นนั้นๆ
2. เขียนและวิจารณ์โครงการ อย่างมีหลักเกณฑ์
3. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตควบคู่กับการพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
4. อธิบายและปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดี ขององค์กรการ และพัฒนาองค์กรได้
5. เพื่อให้นักเรียนสามารถร่วมกันพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์ในท้องถิ่นของตนได้

การสอนโดยฝึกนักเรียนทำโครงการ

การสอนโดยฝึกนักเรียนทำโครงการ ใช้ชื่อว่า **โครงการศึกษาวิชาชีพท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต รายวิชาท้องถิ่นของเรา 3 (ส 073)** เป็นโครงการศึกษาวิชาชีพท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเรื่องต่างๆ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน คือ ได้แบ่งกลุ่ม นักเรียนโดยสมัครใจ ทำการออกสำรวจอาชีพเสริมของผู้ปกครองในท้องถิ่นที่สามารถสร้างรายได้ ซึ่งบางอาชีพสามารถจัดทำเป็น อาชีพหลัก เช่น การทำขนมจีน ลอดช่องไทย บั๊นโอง การปลูกดาว เรื่อง การปลูกพริกจินดา บางอาชีพจัดเป็นอาชีพเสริม หลังจากว่างเว้นจากการทำนา-ทำไร่ เช่น การจักสานไม้ไผ่ ทอเสื่อกก หุงเกลือ สินเช่าวี การปั้นหม้อดิน หรือแม้แต่การเก็บดอกสะเดาขาย

ลักษณะของโครงการ เป็นโครงการเชิงสำรวจที่นักเรียนสามารถเพิ่มทักษะวิธีในการรวมกลุ่มในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนได้มาก และจัดทำโครงการอย่างเป็นขั้นตอนตั้งแต่

- ประชุมตกลงคัดเลือกอาชีพที่จะศึกษา

- กรรมการฝ่ายต่างๆ ฝึกเขียนโครงการฯ ตามหัวข้อที่กำหนด คือความสำคัญของโครงการ จุดมุ่งหมาย การศึกษาข้อมูล การดำเนินงาน ผลที่คาดว่าจะได้รับ วิธีการดำเนินงาน เมื่อโครงการสิ้นสุด จึงเรียบเรียงผลที่ได้รับการศึกษา สรุป และนำเสนอในรูปแบบต่างๆ

- วางแผนกำหนดวัน เวลา ที่จะศึกษา ณ สถานที่จริง
- นำเสนอโครงการต่ออาจารย์ผู้สอน และปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนด

ทุกกลุ่มอาชีพท้องถิ่น สมาชิกที่อยู่ตามท้องที่จะต้องนัดแนะกับภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดเตรียมอุปกรณ์สาริต ปฏิบัติ เพื่ออำนวยความสะดวก เมื่อเวลาเพื่อนๆ ทั้งห้องเรียนได้ออกมาศึกษา และก่อนเริ่มถึงวันศึกษาจริง ครูผู้สอนจะต้องออกติดตามไปเยี่ยมภูมิปัญญาท้องถิ่นทุกอาชีพ ทุกหมู่บ้านตามที่กรรมการนักเรียนแต่ละห้องได้ไปนัดแนะกับคุณพ่อคุณแม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเอาไว้ ต้องตรวจดูว่าทุกสิ่งทุกอย่างพร้อมหรือไม่

ขั้นตอนดำเนินการ แต่ละโครงการอาชีพต้องอยู่ในความรับผิดชอบของนักเรียนแต่ละฝ่าย จะทำทลายความอดทนและชั้นเชิงการบริหารงานของประธานนักเรียน ความชัดเจนของจุดมุ่งหมายที่จะวัดความเอื้อเฟื้อ ความเสียสละ ความรัก ความสามัคคีในกลุ่มเหล่านี้ จะช่วยแก้ปัญหาของตนเอง ของกลุ่มและของท้องถิ่นได้มากน้อยเพียงใด ทุกอาชีพที่ไปศึกษาปฏิบัติภูมิปัญญา ท้องถิ่นได้ฝึกให้เห็นถึงการรู้จักใช้ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การหวงแหนและรู้จักใช้ประโยชน์ ประเภท อายุ อนุรักษ์และรักษาอู่ไขของปูเป็ด กุ้งชุนทด ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจักสานไม้ไผ่ ต. บ้านเก่า อ. ด่านขุนทด จ. นครราชสีมา หรือคุณค่าของแม่ธรณี ที่แม่ใหญ่เบะนนท์ชุนทด ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการปั้นหม้อดิน ณ บ้านพระหม้อ ต. ด่านใน

อ.ด้านขุนทด จ.นครราชสีมา ที่ได้พรำชี้แจงนำลูก หลานนักเรียน ฝึกปฏิบัติให้ได้ผล

การให้แรงเสริมและกำลังใจ ทำให้แต่ละกลุ่มโครงการฯ เกิดการแข่งขัน รวมตัวว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เด็ดเก่ง และเด็กอ่อน พอใจที่จะยึดปฏิบัติค่านิยมที่พึงประสงค์ ในท้องถิ่นโดยไม่รู้ตัวว่า พวกเขาได้ทำลายช่องว่างระหว่างวัย หลีกหนีปัญหา สิ่งเสพยาติติ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาการเคลื่อนย้าย แรงงาน ด้วยตัวของเขาเอง

ปัญหาและอุปสรรค ในเรื่องการเขียนกระทงความในหัว ข้อต่างๆ ของโครงการฯ โดยเฉพาะเด็กอ่อน ครูผู้สอนต้องอุทิศเวลา ย้ำคิดย้ำทำในเวลาสอนเสริม เพื่อข้อความที่สมบูรณ์ และปรับให้เด็ก อ่อน เป็นสมาชิกที่พึงประสงค์ในกลุ่ม กิจกรรมการเรียนการสอน แบบโครงการฯ เป็นหนึ่งใน หลากหลายที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ผลผลิตของโครงการฯ จะจัดทำเป็นรูปเล่ม และนำเสนอด้วยการ อภิปรายผล และจัดนิทรรศการในที่สุด

การจัดตั้งกองทุน นักเรียนที่ร่วมทำจัดทำโครงการศึกษา วิชาชีพท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตรุ่นแรก เริ่มจากการชักชวน ให้นักเรียนกลุ่ม ที่จะศึกษาต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียน มัธยมด่านขุนทด โดยให้ร่วมกันจัดทำโครงการเด็กสร้างโรงเรียน มัธยมด่านขุนทด มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนที่จะให้เข้าศึกษาต่อใน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสาขาวิชาชีพต่างๆ กลับมาพัฒนา ท้องถิ่นของตน โดยมีกองทุนจากศิษย์เก่ามัธยมด่านขุนทด เพื่อนครู และญาติที่ร่วมกันจัดตั้ง **กองทุนครูอืด** (อาจารย์พีระพล งามขุนทด) จากงานวันคล้ายวันเกิดอายุครบ 40 ปี เมื่อปี 2539 มีกองทุน ประเดิมเป็นเงิน 96,000 บาท โดยผ่านบัญชีธนาคารกรุงเทพ สาขา ด่านขุนทด ชื่อบัญชีกองทุนครูอืด เลขที่บัญชี 564-200904-6

เงินกองทุนนี้ จะเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มนี้ และจัดมอบเป็นทุนการศึกษา เมื่อสามารถสอบเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้

การจัดกิจกรรม เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการแสดงออก ได้แก่

1) การจัดออกร้านสาธิต ของวิชาชีพท้องถิ่นต่างๆ เพื่อจัดนิทรรศการ วันอาชีพท้องถิ่น 40 ำ

2) การรวมตัวกันเขียนสารคดีภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอด่านขุนทด 10 เรื่อง ส่งเข้าประกวดในโครงการของบริษัทต้นอ่อนแกรมมี ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการคัดเลือกรางวัลดีเด่น 3 เรื่อง คือ การปั้นหม้อดินบ้านพระหม้อ การทำลอดช่องไทยบ้านหาญ และการทำขนมจิ้นบ้านโคกรักษ์ ได้รับรางวัลชมเชย 5 เรื่อง คือ การปลูกพริกจินดาบ้านแปรง การจักสานไม้ไผ่บ้านเก่า การหุงเกลือสินเธาว์บ้านหลุง การเก็บดอกสะเดาขายบ้านละเลิงพิมาน และการปลูกดาวเรืองบ้านกุดโดก

3) การจัดส่งภาพประกอบคำบรรยาย ของโครงการศึกษาวิชาชีพท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเรื่องต่างๆ โดยเขียนเป็นบทความลงในสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น สวนสวยโรงเรียนงาม สารพัฒนาหลักสูตร ศิลปวัฒนธรรม สกุลไทย ไทยรัฐ มติชน สยามรัฐ เดลินิวส์ ชีวิตต้องสู้ และ JAPAN LETTER โดยครูได้เชิญชวนนักเรียนแต่ละกลุ่ม เขียนต้นไม้แห่งความคิดเห็นถึงผลที่ได้รับแตกออกเป็นกิ่งก้านสาขาของด้านต่างๆ

4) การจัดงานวันครู วันที่ 16 มกราคมของทุกปี มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานตามที่ต่างๆ เพื่อความปลาบปลื้มที่ลูกศิษย์ไม่เคยลืมพระคุณที่สาม

๕ การร่วมกิจกรรมในโครงการวิชาชีพท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต แล้วครูก็นำมาร้อยเป็นคำประพันธ์ โดยใช้นามปากกาว่า พี่.ประพันธ์ ประกอบบัตรอวยพรปีใหม่ จัดทำเป็น ส.ค.ส. สื่อการสอน และสำคัญที่สุด นักเรียนที่ร่วมโครงการฯ ทุกคนจะได้จัดส่ง ส.ค.ส. กราบอวยพรไปยังคุณครูคนแรกที่สอนเขาเขียนอ่านอีกด้วย

ตัวอย่างคำประพันธ์ ประกอบบัตรอวยพรปีใหม่

การทำขนมจีน บ้านโคกรักษ์

สาวหยิบจิบ	ขยับเรียง	เคียงเป็นเส้น
สาวจนเป็น	เช่นจับหัว	ตัวนุ่มเหนียว
สาวสืบมา	กว่าจะเป็น	เช่นจับเดียว
แม่ลูกเกี่ยว	เกลียวพัน	มันสายใย
		พี่. ประพันธ์

การปั้นหม้อดิน บ้านพระหม้อ

รู้คิดค้น	ปนสรุป	ยุบเป็นข้อ
เหมือนเรียงหม้อ	ก่อกองเทิน	เพลินเพลิงสุม
ร่วมกันเรียน	เพียรร่วมสร้าง	ใช้ห่างมุม
ยายขึ้นช่อม	หลานช่วยกัน	สรรค์สร้างเป็น
		พี่. ประพันธ์

การจักสานไม้ไผ่ บ้านเก่า

ถักเชือกสอด	ลอดตอกกลม	สมเป็นไซ
ลอบดักไล่	ไผ่ความรู้	คู่ปัญหา
ถ้าวร่วมกัน	นั้นแก้ได้	ใช้ปัญญา
ทุกแหล่งหล้า	ศึกษาไว้	ได้ทุกวัน
		พี่. ประพันธ์

กิจกรรมต่างๆ ที่นักเรียนแต่ละกลุ่มแต่ละรุ่นช่วยกันทำเหล่านี้ มีร่องรอยหลักฐานการสรรค์สร้างเป็นแฟ้มเก็บสะสมงาน จำนวนมากมายหลากหลาย ที่ยังมีเกณฑ์มาตรฐาน โดยผ่านการรับรองจากผู้บริหารสถานศึกษา และคณะผู้บริหารที่มาประเมินโรงเรียนมัธยม ด้านขุนทด รวมทั้งผู้ที่มาศึกษาดูงาน

แผนการสอน

ลักษณะแผนการสอน เป็นแผนการสอนรายจุดประสงค์ เพื่อความสะดวกในการแบ่งจุดประสงค์ออกมาเป็นตัวอย่าง เอกสารประกอบการบรรยาย โดย

จุดประสงค์การเรียนรู้ ต้องมีความเหมาะสม เอื้อต่อการที่นักเรียนจะร่วมกันคิดค้น และแสวงหา

เนื้อหาและสาระสำคัญ ควรมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนสามารถฝึกทักษะ วิธีคิด สร้างองค์ความรู้จากสื่อที่มีอยู่รอบตัวตามสภาพแวดล้อม และสำคัญที่สุด คืองานที่นักเรียนร่วมกันคิดทำกับผู้ปกครอง ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน ที่ท่านเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และสื่อสารกับเราโดยตลอด

การวัดและประเมินผล เป็นการวัดและประเมินผลที่ครูเพื่อนนักเรียนต่างกลุ่ม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมกันสังเกตจากการกระทำจริง

การสร้างคำถามและข้อคิด โดยให้นักเรียนร่วมกันสร้างคำถามและข้อคิด ตลอดภาคเรียน และครูผู้สอนสามารถนำมาพิจารณาเลือกมาจัดพิมพ์ เป็นข้อทดสอบ โดยใช้ทดสอบร้อยละ 30 ตลอดภาคเรียน ส่วนที่เหลือร้อยละ 70 เป็นการช่วยกันประเมินตามสภาพจริง

กิจกรรมต่างๆ จากแผนการสอน ครูสามารถคัดเลือกจากเนื้อหาของนักเรียนแต่ละกลุ่ม ภาพถ่าย หรือติดตามในบันทึกของแต่ละวิชาชีพตามหมู่บ้านต่างๆ อาจใช้เวลาในตอนเย็นหลังเลิกเรียน หรือวันเสาร์-อาทิตย์ นำมาจัดประกอบโครงงานๆ ของนักเรียนแต่ละกลุ่ม จัดทำแฟ้มสะสมงานของนักเรียน ของครูผู้สอน บัตรอวยพร ปีใหม่ ส่งต่อไปยังสื่อมวลชนสิ่งพิมพ์ รายสามเดือน รายเดือน ราย ปักซ์ รายสัปดาห์ และรายวัน ซึ่งสามารถกระทำได้อย่างหลากหลายรูปแบบ

การจัดทำแฟ้มพัฒนางาน

ครู สามารถนำหลักฐานต่างๆ จากกิจกรรมที่เกิดจากการใช้แผนการสอน จัดเป็นแฟ้มพัฒนางาน โดยใช้วัตถุติดจากสิ่งที่มีอยู่รอบตัวเป็นสื่อ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนเป็นกระบวนการ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเป็นตัวจักร ดำเนินการด้วยตัวเอง ซึมซับ แสวงหา แก้ปัญหา สรุปเรียบเรียง ตามสภาพจริงๆ ของท้องถิ่น สร้างเป็นองค์ความรู้ออกมาจากเนื้อหาที่วัดผลสัมฤทธิ์ได้ และกลุ่มที่มีคุณภาพพิเศษด้านวิชาการ คุณลักษณะนิสัยด้านต่างๆ ที่มีผลชี้ชัดจากพฤติกรรม และความสามารถ

แฟ้มงานต่างๆ เหล่านี้ สามารถนำมาจัดทำตารางวิเคราะห์ จุดมุ่งหมาย การดำเนินงาน และผลสัมฤทธิ์ เพื่อปรับตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของคุรุสภา พ.ศ. 2537 ให้เพื่อนครูได้ดูเป็นแบบอย่าง และวิจารณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงวิธีการ จัดกระบวนการเรียนรู้ของตนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาให้มีประสิทธิภาพขึ้น

การส่งเสริมผลงานนักเรียน

ครู สามารถช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเหล่านั้นได้ โดยการส่งนักเรียนเข้าประกวดแข่งขันตามหน่วยงานต่างๆ ที่จัดขึ้น เพื่อประกาศยกย่องนักเรียนให้เป็นผู้มีความสามารถต่างๆ เช่น ในการตอบปัญหา พุดในที่ชุมชน โต้วาที ภาพถ่ายในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เรียงความ มารยาทไทย อ่านทำนองสรวทัญญะ ร้องเพลงลูกทุ่ง เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รายวิชาท้องถิ่นของเรา 3 (ส 073) จากเอกสารหลักสูตรกรมวิชาการ ปี พ.ศ. 2521 โดยการกำหนดให้แต่ละกลุ่มศึกษา และตั้งคำถามดังนี้

1. ทำอย่างไร นักเรียนจะบอกถึงปัญหาในท้องถิ่นของตนได้
2. เราจะมีแผนการพัฒนาท้องถิ่นของเรา ด้วยวิธีใด
3. พวกเรามีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมอย่างไร
4. หลักในการทำงานกลุ่มที่ดี มีอะไรบ้าง
5. เรามีวิธีการ หรือขั้นตอนใดที่จะยึดถือค่านิยมที่พึงประสงค์ในท้องถิ่น

จากนั้น ทำการรวบรวมคำตอบจากการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม แล้วนำมาจัดเรียงเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามความต้องการที่จะศึกษาของนักเรียน โดยทำให้ได้จุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้

(ตัวอย่าง) ตารางวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา	จุดประสงค์การเรียนรู้
ศึกษากรณีปัญหา หรือแนวคิดในการพัฒนาท้องถิ่น เสนอแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิต และทดลองดำเนินการตาม แนวทางที่เสนอไว้ โดยเน้นการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เห็นแนวทางการแก้ปัญหา หรือพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเห็นความสำคัญของการทำงานร่วมกัน ร่วมพัฒนาท้องถิ่นตามความสามารถของตน	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนสามารถบอก และวิเคราะห์ปัญหาท้องถิ่นได้ 2. นักเรียนเขียน และวิจารณ์โครงการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีหลักเกณฑ์ได้ 3. เพื่อให้นักเรียนเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ควบคู่กับการพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 4. อธิบาย และปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีขององค์กร และขั้นตอนของการพัฒนาองค์กรได้ 5. เพื่อให้นักเรียนสามารถร่วมกันพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์ในท้องถิ่นของตนได้

การสร้างตารางวิเคราะห์จุดประสงค์นี้ โดยปรับมาจากความต้องการที่จะเรียนของนักเรียน ร่วมกันกำหนดเนื้อหา แล้วมอบหมายให้เป็นการบ้าน เพื่อให้นักเรียนเตรียมพร้อม ในคาบเรียนของสัปดาห์ต่อไป ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาเลือกหาแหล่งศึกษาต่างๆ เช่น สถานประกอบการ และภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆ ที่จะเป็นใช้แหล่งศึกษาหาข้อมูลและร่วมกิจกรรม โดยต้องจัดเนื้อหา

16 ร่วมปฏิบัติการเรียนรู้กับครูต้นแบบ _____

เชื่อมโยงสู่ท้องถิ่น จึงเป็นหลักสูตรท้องถิ่นที่สร้างโดยการสอดแทรกตามจุดประสงค์ และคำอธิบายรายวิชาที่คัดลอกมาจากหลักสูตรกรมวิชาการ ปี 2521

**(ตัวอย่าง) ตารางวิเคราะห์จุดประสงค์
เนื้อหาที่เชื่อมโยงสู่ท้องถิ่น**

จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาโดยย่อ ปัญหาในท้องถิ่น	ท้องถิ่น/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	แผนการ สอนที่
1. นักเรียนสามารถบอกและวิเคราะห์ปัญหาในท้องถิ่นได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะของปัญหาในท้องถิ่น 2. การสำรวจปัญหา 3. การวิเคราะห์ปัญหาในท้องถิ่น 4. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 	<ol style="list-style-type: none"> 1.ชุมชนและสิ่งแวดล้อม 2.ผู้ปกครอง/ผู้นำชุมชน(พระผู้ใหญ่บ้าน อบต. ฯลฯ) 3.สิ่งพิมพ์ 	1 (6คาบ)
2 นักเรียนเขียนและวิจารณ์โครงการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีหลักเกณฑ์ได้	<p>การเขียนและวิจารณ์โครงการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น 2. แนวทางในการแก้ปัญหาของท้องถิ่น 3. ความหมายของการพัฒนาท้องถิ่น 4. โครงการพัฒนาท้องถิ่น 5. การวิจารณ์โครงการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและของเพื่อนตามหลักเกณฑ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภูมิปัญญาท้องถิ่น <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปกครอง - ผู้อาวุโสที่มีความสามารถในอาชีพต่างๆ ของท้องถิ่น - เกษตรตำบล - พัฒนาการอำเภอ - อสม./อสค. - ฯลฯ 	2 (6คาบ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาโดยย่อ ปัญหาในท้องถิ่น	ท้องถิ่น/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	แผนการ สอนที่
3. เพื่อให้นักเรียนเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตควบคู่กับการพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	การพัฒนาคุณภาพชีวิต 1. ลักษณะคุณภาพชีวิตที่ดี 2. สิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต 3. สภาพชีวิตที่มีคุณภาพ 4. สภาพปัญหาที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม อันมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต	1.ชุมชนและสภาพแวดล้อม 2. สื่อ/สิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ 3. เยวชนเพื่อนร่วมห้อง ระดับชั้นที่มีความสามารถด้านต่าง ๆ 4. เพื่อนผู้กลับใจจากโครงการฯ แสงเทียนส่องทาง 5. ฝ่ายส่งเสริมรพ.ด่านขุนทด 6. งานประชาสัมพันธ์ เทศบาลด่านขุนทด	3 (6คาบ)
4. อธิบายและปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีขององค์กรและขั้นตอนของการพัฒนาองค์กรได้	การพัฒนาองค์กร 1. ความหมายและความสำคัญขององค์กร 2. แนวทางพัฒนาองค์กรหรือทีมงานของตน 3. องค์ประกอบและกระบวนการพัฒนาองค์กร 4. การสร้างทีมงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่น 5. ลักษณะการพัฒนาทีมงาน 6. ความคิดเห็นในลักษณะของผู้นำที่ดี	1. ผู้ปกครอง/ภูมิปัญญาท้องถิ่น 2. กลุ่มพระคุณเจ้า วัดสระจรเข้	4 (6คาบ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาโดยย่อ ปัญหาในท้องถิ่น	ท้องถิ่น/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	แผนการ สอนที่
	7. การนำหลักฐานมาใช้ในการทำงานกลุ่ม		
5. เพื่อให้นักเรียนสามารถร่วมกันพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์ในท้องถิ่นของตนได้	การพัฒนาค่านิยมในท้องถิ่นของตน 1. ความหมายและความสำคัญของค่านิยม 2. ค่านิยมที่สำคัญของชาติไทย ค่านิยมทางสังคมในท้องถิ่น 3. ค่านิยมที่พึงประสงค์ในท้องถิ่นของไทย 4. ค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ในท้องถิ่นไทย 5. วิธีการพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์ไปยังท้องถิ่นของตน 6. วิธีการทำงานกลุ่มเพื่อเผยแพร่ค่านิยมที่พึงประสงค์ 7. วิธีการกำจัดค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ 8. การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ไปสู่แนวทางที่สร้างสรรค์ดีงาม	1. ชุมชน/สภาพแวดล้อม 2. ผู้ปกครอง ครู-อาจารย์ 3. สื่อ สิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ 4. วัด พระ	5 (6คาบ)

เมื่อนักเรียนได้รับการบ้าน ให้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา แหล่งศึกษาหาความรู้ ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสื่อต่างๆ นักเรียนจะเตรียมเรื่องราวเชื่อมโยงเป็นแผนภูมิความคิดของกลุ่มในหัวข้อ และผูกเรื่องราวเตรียมนำเสนอ การบ้านของครูผู้สอนก็คือ การสร้างใบงาน และใบความรู้ในบางกรณี เพื่อมาเติมเต็มใน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในแต่ละคาบ และนำกลับไปปรับปรุงใน
ข้อเสนอแนะของแผนการสอนตามปัญหาที่พบ

แผนการสอนรายจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 2

แผนการสอนรายจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 2 เป็นการให้
นักเรียนและครู นำสภาพปัญหาของแต่ละกลุ่มที่หยิบยกเอาอาชีพ
เสริมของผู้ปกครอง จากการสำรวจและกลุ่มลงมติ ถามเสียงส่วนใหญ่
เห็นว่า สามารถจัดทำเป็นโครงการศึกษาวิชาชีพท้องถิ่น เพื่อ
พัฒนาคุณภาพชีวิตได้ ดังนี้

(ตัวอย่าง) แผนการสอนรายจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 2

รหัสแผนการสอนที่ 2.2

หน่วย 2 ตอน 2 เรื่องการเขียนและ วิจารณ์โครงการ	แผนการสอน	รายวิชา ท้องถิ่นของเรา 3 ระดับชั้น ม.3 จำนวน 2 คาบ
---	-----------	--

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนเขียน และวิจารณ์โครงการพัฒนาท้องถิ่น อย่างมี
หลักเกณฑ์ได้

จุดประสงค์นำทาง

1. อธิบายความหมาย ของการพัฒนาท้องถิ่นได้
2. เขียนโครงการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้

สาระสำคัญ

ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ควรสำรวจสภาพปัญหาให้ชัดเจน รวบรวมปัญหาเพื่อหาวิธีแก้ไข หรือดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นขั้นตอน เขียนโครงการพัฒนาท้องถิ่น วิจารณ์ และเสนอวิธี ประเมินผลโครงการพัฒนาท้องถิ่นของตนได้

เนื้อหาสาระ (โดยย่อ)

การเขียน และวิจารณ์โครงการพัฒนาท้องถิ่น

1. ความหมายของการพัฒนาท้องถิ่น
2. โครงการพัฒนาท้องถิ่น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. สอบถามนักเรียนแต่ละกลุ่มถึงความหมายของ คำว่า พัฒนา นำ และ ท้องถิ่น นำ โดยหยิบยกตัวอย่างปัญหาจากคาบที่แล้ว ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มเสนอ

- 1.1 วิธีการปรับปรุง
- 1.2 แนวทางการแก้ไข
- 1.3 การแก้ปัญหา

จากนั้น ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความหมายของการพัฒนาท้องถิ่น และกรณีการพัฒนาท้องถิ่นจากเอกสารประกอบการเรียน

2. ให้นักเรียนศึกษาวิธีการเขียนโครงการ จากเอกสารประกอบการเรียน และสอบถาม

ความเข้าใจตามลำดับขั้นตอน ตั้งแต่

- 2.1 ชื่อโครงการ
- 2.2 ชื่อผู้จัดทำโครงการ
- 2.3 ที่ปรึกษาโครงการ

- 24 ความสำคัญของโครงการ
- 25 จุดมุ่งหมาย
- 26 การศึกษาข้อมูลของโครงการ
- 27 การดำเนินงาน
- 28 แผนปฏิบัติการ
- 29 ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- 2.10 เอกสารอ้างอิง

3. แจกใบงานการเขียนโครงการ ให้เลขานุการของแต่ละกลุ่ม โดยให้นักเรียนเลือกอาชีพเสริมในท้องถิ่นของตนที่ต้องการจะศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามมติของกลุ่ม และเขียนโครงการตามขั้นตอน ตามใบงานที่กำหนด

4. ความสำคัญของโครงการ และจุดมุ่งหมาย เป็นขั้นตอนที่ยากในการที่จะเขียนเป็นโครงการเพื่อจัดทำโครงการ ครูผู้สอนจัดทำใบงานเฉพาะ (ใบงานที่ 1) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ช่วยกันคิด และช่วยกันสรุปว่า นักเรียนเลือกศึกษาโครงการวิชาชีพนี้ทำไม และเลือกศึกษาปฏิบัติเพื่ออะไร แล้วจึงนำไปบรรจุไว้ในโครงการของนักเรียน

5. ใบงานที่ 2, 3 และ 4 ครูผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษาใช้เวลาในคาบสร้างความเข้าใจภายในคาบ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ปฏิบัติ และนำไปเขียนเป็นกาบ้าน เพื่อมานำเสนอในห้องเรียน การนำเสนอ การวางแผนงานของนักเรียนบางกลุ่มจะเป็นข้อสังเกตของนักเรียนกลุ่มอื่นๆ ให้เข้าใจ สามารถนำไปปรับปรุงงานในกลุ่มของตนได้

6. ใบงานที่ 5-9 เป็นการเตรียม เพื่อสัมภาษณ์ และศึกษาปฏิบัติจริงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่กลุ่มนักเรียนเลือกตัวแทน และนักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันออกแบบ เพื่อศึกษาให้เข้าใจร่วมกัน และ

ออกไปศึกษา ณ สถานที่ประกอบการจริง

7. แบบสำรวจอาชีพเสริมผู้ปกครอง สำรวจอาชีพท้องถิ่น นำกลับมาแจกแจงความถี่ และกลุ่มนักเรียนใช้มิติเลือกศึกษา จัดทำเป็นโครงการตามสภาพปัญหาและความต้องการ

8. แบบสังเกตคุณลักษณะ ใช้ประเมินขณะเตรียมปฏิบัติการ

9. แบบประเมินโครงงานฯ ใช้ประเมินขณะปฏิบัติงานตามสถานประกอบการจริง

สื่อการเรียนการสอน

รายการสื่อ	จำนวน	วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อ
1. เอกสารประกอบการเรียน	45 เล่ม	ประกอบการเรียน
2. ใบงานการเขียนโครงการ ที่ 1-9	4 ชุด/ห้อง	ฝึกทักษะ

การวัดผลและประเมินผล

รายการวัดผล-ประเมินผล	เครื่องมือ	เกณฑ์ผ่าน
1. วัดผลก่อนเรียน	คำถาม	ร้อยละ 60
2. ผลการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน	ผลของงานจากใบงาน	ร้อยละ 80
3. คุณธรรม จริยธรรม หรือจิตพิสัย	แบบสังเกตคุณลักษณะ	ร้อยละ 80
	แบบประเมินโครงงานฯ	ร้อยละ 80
4. วัดผลหลังเรียน/สอบรายจุดประสงค์	ผลงานการเขียนโครงการ	ร้อยละ 80

ตัวอย่าง ดังนี้

- ใบงานที่ 1-4 (ขั้นตอนการเตรียมการ)
- ใบงานที่ 5-9 (ขั้นตอนการปฏิบัติงาน)
- แบบสำรวจอาชีพเสริมผู้ปกครอง
- แบบสังเกตคุณลักษณะ
- แบบประเมินโครงงานฯ ที่ประเมินตามสภาพจริง

(ตัวอย่าง) ใบงานที่ 1

วิชาท้องถิ่นของเรา 3 ส 073 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 1

เรื่อง การเขียนโครงการศึกษาอาชีพท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

คำสั่ง ให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบ

1. ทำไมนักเรียนจึงสนใจอาชีพ.....๒.(การทำขนมจีน การทำลอดช่องไทย การปั้นหม้อดิน การจักสานไม้ไผ่ การปลูกดาวเรือง ฯลฯ)

1 . 1 ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ .

1 . 2 ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ .

1 . 3 ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ..

1 . 4 ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒

1 . 5 ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒

2. นักเรียนสนใจศึกษาอาชีพเหล่านี้ เพื่ออะไร

2 . 1 ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ..

2 . 2 ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ..

2 . 3 ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ .

2 . 4 ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ .

2 . 5 ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒

(ตัวอย่าง) ใบงานที่ 2

วิชาท้องถิ่นของเรา 3 ส 073 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 1

เรื่อง การศึกษาข้อมูลโครงการ

คำสั่ง ให้นักเรียนช่วยกันหาข้อมูล

นักเรียนจะทราบข้อมูลโครงการอาชีพที่น่าสนใจ ได้จากไหน

- บุคคลผู้มีอาชีพ.....
ชื่อ.....นามสกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี
สำเร็จการศึกษา ป.4 ป.6 อื่น ๆ.....
ได้ศึกษาข้อมูลอาชีพ.....จาก(ใคร).....
ดำเนินอาชีพการ.....มาเป็นเวลา.....ปี
มีรายได้จากอาชีพการ.....ประมาณเดือนละ.....บาท
- บุคคลผู้มีอาชีพ.....
ชื่อ.....นามสกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี
สำเร็จการศึกษา ป.4 ป.6 อื่น ๆ.....
ได้ศึกษาข้อมูลอาชีพ.....จาก(ใคร).....
ดำเนินอาชีพการ.....มาเป็นเวลา.....ปี
มีรายได้จากอาชีพการ.....ประมาณเดือนละ.....บาท

(ตัวอย่าง) ใบงานที่ 3

วิชา ท้องถิ่นของเรา 3 ส 073 ระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 1

เรื่อง รูปแบบของโครงการ

คำสั่ง ให้นักเรียนช่วยกันกรอกข้อมูล

ชื่อโครงการ.....
(ระบุชื่อโครงการที่ชัดเจนกะทัดรัด เฉพาะเจาะจงว่าทำอะไร)

ชื่อผู้ทำโครงการ

- 1
- 2.....(ระบุชื่อผู้รับผิดชอบทั้งหมด)

ที่ปรึกษาโครงการ

- 1
- 2.....(ถ้ามีผู้ให้คำแนะนำปรึกษา ก็ใส่ชื่อด้วย)

ความสำคัญของโครงการ

.....
.....
.....
(เขียนอธิบายโครงการนี้ มีสาเหตุมาจากอะไร มีอย่างไร ทำไมถึงต้องทำ มีหลักทฤษฎีใดสนับสนุน เป็นต้น)

จุดมุ่งหมาย

- 1
- 2
- 3

จะได้รับทั้งหมดตลอดโครงการ)

ผลที่ได้รับ

1 ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ .

2 ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ . .

3 ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ . .

สรุป

๒๒ ๒๒ ๒๒ . ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒

. ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒

๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ . . ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ . .

ขั้นตอนการทำ ขั้นที่ 3 การเตรียม

1

2

ข้อควรสังเกต

.....

(ตัวอย่าง) ใบงานที่ 9

โครงการศึกษาวิชาชีพท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
รายวิชาท้องถิ่นของเรา 3 รหัส ส 073

เรื่อง ...

ภูมิปัญญาท้องถิ่นชื่อ ...นามสกุล ..

บ้าน ตำบล อำเภอ .. จังหวัด ..

งานของนักเรียน ชั้น ม.3 กลุ่ม .. กลุ่มที่ 1-4

อาจารย์ที่ปรึกษา นายพีระพล งามขุนทด

.....

ขั้นตอนการทำ ขั้นที่ 4 การเตรียม

1. จัดจำหน่ายเป็น ..ราคา ..

2. สถานที่จำหน่าย

2.1 ..เวลา ..

2.2 ..เวลา ..

ข้อควรสังเกต

.....

(ตัวอย่าง) แบบสำรวจอาชีพเสริมผู้ปกครอง

โครงการศึกษาวิชาชีพท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
รายวิชา ท้องถิ่นของเรา 3 รหัส ส 073 ภาคเรียนที่ 1

ตอนที่ 1 ประวัติผู้สำรวจ (ผู้ปกครองหรือผู้อาวุโสในท้องถิ่น)

ชื่อ.....ชั้น ม.3/๗๗ โรงเรียนมัธยมด่านขุนทด

ผู้ให้ข้อมูล(ผู้ปกครองหรือผู้อาวุโสในท้องถิ่น).....

อยู่บ้านเลขที่๗๗หมู่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ตำบลที่สำรวจ.....

ตอนที่ 2 ปัญหาท้องถิ่นที่สำรวจ

1. อาชีพเสริมที่พ่อบ้านยึดปฏิบัติ

☐ รับจ้างทั่วไป	☐ จักสาน
☐ เลี้ยงปลา	☐ เลี้ยงหมู
☐ ปลูกพืชสวนครัว	☐ เลี้ยงไก่
☐ บัณฑิต	☐ บัณฑิต
☐ อื่น ๆ	

2. รายได้จากอาชีพเสริมต่อเดือน

☐ 5000 บาท/เดือน	☐ 4000 บาท/เดือน
☐ 3000 บาท/เดือน	☐ 2000 บาท/เดือน
☐ 1000 บาท/เดือน	☐ อื่น ๆ.....

3. อาชีพเสริมที่แม่บ้านยึดปฏิบัติ

☐ รับจ้างทั่วไป	☐ จักสาน	☐ เย็บร่ม
☐ ตัดเย็บเสื้อผ้า	☐ ปอกสายไฟฟ้า	☐ ทำดอกไม้
☐ ทอผ้า	☐ เลี้ยงสัตว์	☐ ปลูกพืชสวนครัว
☐ ปลูกดอกไม้	☐ ทอเสื่อ	☐ บัณฑิต

ผลิตภัณฑ์ป่านศรช ผลิตภัณฑ์ใบลาน
 อื่น ๆ.....

ตัวอย่าง แบบสังเกต

แบบสังเกตคุณลักษณะนักเรียนเป็นกลุ่มและรายบุคคล

รายวิชาท้องถิ่นของเรา 3 (ส 073) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มที่ ๒๒๒.

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนมัธยมด่านขุนทด

แผนการสอนที่เรื่อง

คุณลักษณะ	คุณธรรม	จริยธรรม	ค่านิยม	ค่านิยม	รวม	สรุป
1. ประธาน						
2. รองประธาน						
3. กรรมการ						
4. กรรมการ						
5. กรรมการ						
6. กรรมการ						
7. กรรมการ						
8. กรรมการ						
9. เลขานุการ						
10. ผู้ช่วยเลขานุการ						
หมายเหตุ ระดับคะแนน					

3 = ร่วมมือดีมาก

2 = พอใจ

1 = ยังต้องปรับปรุง

(นายพีระพล งามขุนทด)

อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน

....๒๒๒๒..๒๒๒๒.

(.....)

หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา

หมายเหตุ

(ตัวอย่าง)รายการประเมินคุณลักษณะ

คุณลักษณะด้านจริยธรรม

ข้อ	รายการประเมิน
1.	ความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนา
2	เมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
3	รู้จักเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
4	มีเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทย

คุณลักษณะด้านจริยธรรม

ข้อ	รายการประเมิน
5	มีระเบียบวินัย
6	รับผิดชอบ
7	ตรงต่อเวลา

คุณลักษณะด้านค่านิยม

ข้อ	รายการประเมิน
8	ขยันหมั่นเพียร มานะอดทน
9	สนใจการเรียนรู้ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ
10	ประหยัดอดออม
11	เลื่อมใสศรัทธาในปรัชญาของโรงเรียน
12	รู้จักวิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม และเลือกทางปฏิบัติได้ถูกต้อง
13	คิดและปฏิบัติด้วยวิธีประชาธิปไตย
14	อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม รักและผูกพันกับท้องถิ่น
15	เคารพยึดมั่นในชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

1. ครูผู้สอนเลือกประเมินบางหัวข้อในแต่ละด้านให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
2. ผู้ประเมินได้แก่ ครูผู้สอน และเพื่อน

(ตัวอย่าง) บันทึกการประเมินผล

โครงการการศึกษาวิชาชีพท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
การประเมินตามสภาพจริง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โครงการที่ศึกษาเรื่อง.....

สถานประกอบการ.....อำเภอ.....

การประเมินผลนักเรียนชั้น ม. 3/.....กลุ่มที่.....

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นวิทยากรชื่อ.....

ผู้ประเมิน 1 ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐

2 ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐

หัวข้อประเมิน

1. การเตรียมการ การวางแผน	2. การติดตามข้อมูล
☐ ดีมาก	☐ ดีมาก
☐ ดี	☐ ดี
☐ พอใช้	☐ พอใช้
☐ ต้องปรับปรุง	☐ ต้องปรับปรุง
3. กลวิธีการร่วมกันแก้
ปัญหา	4. การให้ข้อเสนอแนะและ
คำนิยมไทย
☐ ดีมาก	☐ ดีมาก
☐ ดี	☐ ดี
☐ พอใช้	☐ พอใช้

36 ร่วมปฏิบัติการเรียนรู้กับครูต้นแบบ _____

- ต้องปรับปรุง ต้องปรับปรุง

5. ความสามัคคีของหมู่คณะ

- ดีมาก
 ดี
 พอใช้
 ต้องปรับปรุง

ข้อคิดเห็นของผู้ประเมิน

คะแนนกิจกรรมเต็ม 20 คะแนน ให้...๒...คะแนน
คะแนนโครงการเต็ม 20 คะแนน ให้...๒...คะแนน
รวม 40 คะแนน ให้...๒๒...คะแนน

(๒๒๒๒๒๒.....๒๒.๒) (๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒)
๒.../๒๒/๒๒ ๒.../๒๒/๒๒

หมายเหตุ ผู้ประเมินคือ ครูผู้สอน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเพื่อน
ต่างกลุ่ม

การจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

สภาพปัญหาในท้องถิ่นของนักเรียน เป็นสภาพแวดล้อมและ
แรงเสริมการให้กำลังใจของครูผู้สอน หรืออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ
และเพื่อนร่วมชั้น เป็นสิ่งช่วยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มมุ่งมั่น ที่จะทำงาน
แข่งขันกัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงอาชีพและความสามารถที่โดดเด่น
ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในหมู่บ้านของตน สื่อต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเป็น
แนวคิดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปรับปรุงงานในการนำเสนอ อด
เพื่อนต่างกลุ่ม แนวทางการประหยัด รู้ถึงคุณค่าการใช้ทรัพยากร
สามารถนำกลับมาใช้ได้ อีก เป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามวุฒิ

ภาวะของผู้เรียนไปในทิศทางที่ถูกต้อง

บทบาทของครู ครูจะสร้างความมั่นใจให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยการให้แรงใจและกำลังใจ ในดำเนินโครงการศึกษาวิชาชีพ ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง และสำคัญที่สุดการออกไปศึกษากับภูมิปัญญาท้องถิ่น ในหมู่บ้านของนักเรียนเอง ไม่ว่าจะเป็นลานบ้าน ไร่ส้มไม้ ปลายนา ป่าไผ่ ฯลฯ ในลักษณะที่เหมือนกับไม่ได้เรียน เพียงแต่ช่วยกันศึกษา สัมภาษณ์ ปฏิบัติ คิด สรุป เป็นข้อตามใบงานที่ได้รับ มอบหมาย แล้วนำมารวมเป็นรูปเล่ม บอกเล่าให้เพื่อนๆ ฟัง วิพากษ์ วิจารณ์ ตามเหตุผลตอบคำถามครู และเพื่อน แล้วก็ได้คะแนนดีสอบ ผ่าน เรียนแล้วมีความสุข เป็นคนเก่ง เป็นคนดีของเพื่อน ของครู ของโรงเรียน การศึกษาจากสิ่งแวดล้อมที่บูรณาการลงในจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้เหล่านี้ คือชีวิตจริงของกลุ่มนักเรียนที่เรียน แล้วมีส่วน แก้ไขแล้วได้คะแนนดี

ภารกิจของครูต้นแบบ เพื่อปฏิรูปการเรียนรู้

การพัฒนาครูเครือข่าย ตามโครงการครูต้นแบบ ปี 2542 เป็นกิจกรรมที่ครูต้นแบบจะต้องได้จัดทำเป็นรูปแบบการสอนของตนที่ชัดเจน ภายหลังจากได้รับพระราชทานเข็มเชิดชูเกียรติแล้ว ได้นำเสนอโครงการพัฒนาครูเครือข่ายต่อผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมด้านขุนทด และได้รับการอนุมัติให้จัดการประชุม สรรหา ครูเครือข่าย และเตรียมแผนการสอนในรายวิชา

เริ่มจาก การจัดนิทรรศการแสดงผลงานกิจกรรมการเรียนการสอนของครูต้นแบบ ที่ใช้โครงการการศึกษาวิชาชีพอท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นสื่อบูรณาการไปสู่กิจกรรม การเรียนการสอนที่หลากหลาย ที่จะเสริมบทบาทให้นักเรียนเป็นสำคัญ สามารถวัดและประเมินผล บรรลุจุดประสงค์การเรียนการสอนได้ หลังจากนั้นได้แจ้งจุดมุ่งหมายของโครงการฯ และสาธิตการสอนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสมมติคณะครูเครือข่ายเป็นนักเรียน มีการพักสนทนา ชมนิทรรศการ รับประทานอาหารกลางวัน แบ่งกลุ่มครูเครือข่ายปรับแผนการสอนที่ตนเตรียมมาคนละ 1 จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งตัวแทนออกมานำเสนอแผนการสอน ในรูปแบบที่หลากหลาย เน้นกิจกรรมให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน แต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็น ครูต้นแบบช่วยสรุปตอบข้อซักถาม และมอบหมายการบ้านให้ครูเครือข่ายทุกคนกลับไปปรับแผนการสอนให้ชัดเจน และสมบูรณ์ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนที่ปรับไว้

ตลอดระยะเวลา 4 เดือน ได้รับอนุญาตและสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาเป็นอย่างดี รวมทั้งความกรุณาของเพื่อนครูในหมวดที่เข้าสอนแทนบางเวลา

ในการนิเทศได้กระทำหลายรูปแบบ เช่น การนิเทศในห้องเรียน การใช้โทรศัพท์พูดคุย และการเยี่ยมบ้านเพื่อนครูเครือข่ายโดยสม่ำเสมอ เป็นต้น ทั้งยังได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากผู้บริหาร และผู้ช่วยผู้บริหารในโรงเรียนของครูเครือข่าย และเพื่อนครูอื่นๆ ได้ให้ความสนใจ ร่วมรับฟังการนิเทศ ชักชวนไปนิเทศห้องเรียน และขอสมัครเป็นครูเครือข่ายเพิ่มเติมอีกด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้เปิดโอกาส และ

จากครูต้นแบบ ขยายสู่เพื่อนครูเครือข่าย อย่างไม่หยุดยั้ง

สนับสนุนครูต้นแบบและครูเครือข่ายเป็นอย่างมาก ด้วยการเชิญไปฟังการบรรยายและประชุมสัมมนา ในเรื่องการปฏิบัติการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการมอบหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติการศึกษาอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา ทำให้ครูต้นแบบและเพื่อนครูเครือข่ายได้ศึกษา ได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกันโดยสม่ำเสมอ

เมื่อครบรอบ 1 ปี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ยังจัดเวทีให้ครูต้นแบบและครูเครือข่าย ได้แสดงผลงานและแลกเปลี่ยนความรู้ตามภูมิภาคต่างๆ ในงาน ๓ เหลียวหน้าแลหลัง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ 2542^๒ ครูต้นแบบชาวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงได้ไปร่วมตัวจัดกิจกรรมที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2543 ซึ่งได้รับความสนใจจากเพื่อนครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาเยี่ยมชมเกินความคาดหมาย ทำให้พวกเราครูต้นแบบและครูเครือข่ายทุกคน ได้เปิดคลินิกการเรียนรู้เพื่อตอบข้อซักถามจากเพื่อนครูอย่างทั่วถึง

ด้วยภารกิจของครูต้นแบบตามแนวทางปฏิบัติการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทำให้ได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อต่างๆ มากมาย

- ทำอย่างไรจึงได้เป็นครูสังคมศึกษาดีเด่น
- การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นนักเรียนเป็น

สำคัญ

- การเชื่อมโยงหลักสูตรไปสู่ท้องถิ่นโดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่น

- การสอนสังคมศึกษา โดยใช้โครงงาน

นอกจากนี้ ยังได้รับเชิญไปบรรยายให้แก่หน่วยงานต่างๆ ทั้งในสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) กรมพลศึกษา นิสิตปริญญาโทสาขาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสาขาการสอนสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการไปบรรยายทุกครั้ง จะนำผลงาน แฟ้มสะสมงาน และแฟ้มพัฒนางานไปนำเสนอเพื่อชี้ชวน ให้ผู้ฟังการบรรยายเห็นวาทะกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ไม่ใช่เรื่องยาก เพื่อนครูทุกคนสามารถพัฒนางานของตนเอง และยึดปฏิบัติได้ สามารถวัดและประเมินผล จนเกิดผลสัมฤทธิ์กับผู้เรียนตามสภาพจริงได้ ซึ่งให้เพื่อนครูสามารถพัฒนาผลผลิตและชิ้นงานของนักเรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามกระบวนการ และการส่งเข้าแข่งขันทักษะต่างๆ รับการพิจารณาคัดเลือกจากหลายหน่วยงานที่ส่งเสริมทักษะทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับโรงเรียนไปจนถึงระดับชาติอีกด้วย

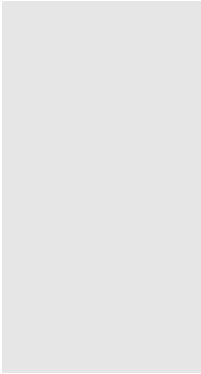
การบรรยายแทบทุกครั้ง สำคัญที่การตอบข้อซักถาม คำถามจากเพื่อนครูที่เข้ารับฟังการบรรยายเป็นคำถามที่ตอบยาก และจะอธิบายให้กระจ่างก็ยากเช่นกัน

การขยายผลให้เพื่อนครู ทำให้มีเพื่อนร่วมเส้นทางปฏิรูปการเรียนรู้อตามพระราชบัญญัติปฏิรูปการศึกษา เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จึงได้มีการรวมตัวกันระหว่างเพื่อนครูต้นแบบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้จัดตั้งชมรมครูต้นแบบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และชมรม

42 ร่วมปฏิบัติการเรียนรู้กับครูต้นแบบ _____

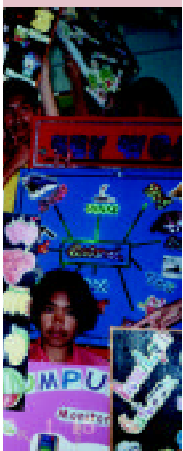
พัฒนาคุณภาพวิชาชีพครู เป็นชมรมวิชาการ เพื่อการส่งเสริมและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ของเพื่อนครู และได้แสดงผลงานพัฒนางานของครูต้นแบบไว้ด้วย เพื่อให้เพื่อนครูได้มีโอกาสที่จะหาเวลาพัฒนาตน และเสนอผลงานในรัศมีไม่เกิน 60 กิโลเมตร ได้ตลอดปีการศึกษา

แนะนำครูต้นแบบ ปี 2542

แนะนำครูต้นแบบ ปี 2542

ชื่อ/นามสกุล นายพีระพล งามขุนทด
ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงาน/สังกัด
ชื่อสถานที่ โรงเรียนมัธยมด่านขุนทด
สังกัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ตำบลด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด
จังหวัดนครราชสีมา
รหัสไปรษณีย์ 30210
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 28/1 หมู่ที่ 1
ตำบลด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด
จังหวัดนครราชสีมา
รหัสไปรษณีย์ 30210
โทรศัพท์
โทรศัพท์ที่ทำงาน 0-4438-9333
โทรศัพท์ที่บ้าน 0-4438-9455
โทรสาร 0-4438-9455

■ คณะผู้ดำเนินการ

■ ที่ปรึกษา

ดร.รุ่ง แก้วแดง

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ดร.นงราม เศรษฐสุพานิช

ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา

นางสาวมยุรี จารุปาน

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

■ นักวิจัย

นายพีระพล งามขุนทด ครูต้นแบบ ปี 2542

วิชา สังคมศึกษา และท้องถิ่นของเรา

ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น

■ ผู้พิจารณารายงาน

อาจารย์ศรีนวล ทุมชัย

■ ผู้ดำเนินการโครงการ

นางสาวสมรัชนีกร อ่องเอิบ

นางฟ้าม่วย เรืองเลิศบุญ

นางสาวชนินดา อาคมวิฒนะ

■ บรรณาธิการ ผู้เรียบเรียง และจัดพิมพ์ต้นฉบับ

นางฟ้าม่วย เรืองเลิศบุญ

■ ผู้ประสาน

นายสมยศ พันธุ์โอฬารกุล

■ หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)

สำนักนายกรัฐมนตรีน

บันทึกท้ายเล่ม

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

โครงการอาชีพ จะอยู่ในความรับผิดชอบของ
นักเรียนแต่ละฝ่าย จะท้าทายความอดทน ชั้นเชิงการบริหาร
งานของประธานนักเรียน และความชัดเจนของจุดมุ่งหมาย
หรือจะวัดความเอื้อเฟื้อ ความเสียสละความรัก และความ
สามัคคีในกลุ่ม

พีระพล งามขุนทด